

Zanimivosti

51.78

»Vinilka« ima dušo, ki je mp3 nima

Poslušanje glasbe na vinilnih ploščah v zadnjih letih doživlja pravi preporod, ploščarn pa ni prav veliko. Eno je v središču Kamnika pred nedavnim odprli Gregor Torkar.

ALEŠ SENOŽETNIK

Na kamniški Šutni že nekaj mesecev deluje Črna pizza. Ne, ne gre za picerijo s kakšno prav posebno ponudbo, temveč za ploščarno, ki jo je na najlepši, a tudi nekoliko zaspani kamniški ulici odprl Gregor Torkar. »Američani 'vinilkam' pogovorno pravijo tudi licorice pizza. Tako se je imenovala tudi znana ploščarna v Los Angelesu, v čast kateri sem jaz svojo poimenoval Črna pizza,« nam je o imenu svoje trgovinice povedal Gregor, sicer Kranjčan, ki pa je svoj dom našel v Soteski, nedaleč od Kamnika. Ob odprtju mu je bil v pomoč tudi projekt Cinema, v okviru katerega v Kamniku oživljajo mestno središče. A kot pravi, se mu je Šutna tudi sicer zdela primerna lokacija za takšno dejavnost.

Trenutno ima na razpolago okoli dva tisoč plošč – večinoma rokarskih, pa tudi drugih žanrov. Med njimi so tako dobro znani hiti iz

Gregor Torkar ima v svoji Črni pizzi stalno na zalogi okoli dva tisoč plošč. / Foto: Aleš Senožetnik

svetovne zakladnice popularne glasbe, izvajalcev z območja nekdanje Jugoslavije, do cele palete domačih skupin.

Glavni namen ploščarne je sicer prodaja plošč, a še zdaleč ne edini. Zleknjeni vudoben fotelj Rex, ki ga je našel v bližnji starinarnici, si lahko

obiskovalci privoščijo tudi le kratek oddih ob poslušanju priljubljene plošče in zraven kakšno rečejo s komunikativnim lastnikom. »Potencial za takšno trgovino je praktično povsod, saj jih – z nekaj izjemami v Ljubljani, Mariboru in Kopru – pri nas ni. Trg pa se razvija izredno

hitro, zanimanja za plošče je vedno več,« pravi Gregor, ki je sicer tudi dižež in spiker na Radiu Bob.

V dobrih štirih mesecih, kolikor je preteklo od odprtja, ga je našlo že kar nekaj zbiralcev plošč, poleti pa so pri njem nakupovali tudi turisti, ki so obiskali Kamnik.

Če bi kdo utegnil pomisliti, da zanimanje za »vinilke« vlada predvsem pri starejši populaciji, pa bi se zmotil: »Vedno več je mladih – in s tem ne mislim le na študente ali srednješolce, temveč tudi osnovnošolce, ki znova več poslušajo rokarsko glasbo prejšnjih desetletij.«

In kaj je razlog za takšen preporod poslušanja glasbe na vinilnih ploščah, kot ga doživljamo v zadnjih letih? »CD-ji so bili zanimivi le, dokler se ni pojavil mp3 in si lahko glasbo nosil s seboj na predvajalniku ali pametnem telefonu. 'Vinilka' pa je nekaj povsem drugega. Če ovitek je svojevrstno umetniško delo. Ko poslušáš ploščo, si za glasbo vzameš čas in ne igra le v ozadju, medtem ko počneš druge stvari. 'Vinilka' ima dušo, ki je digitalni zapis nikoli ne bo imel,« je prepričan sogovornik, ki plošče zbira prek oglasnikov, prijateljev in znancev, včasih pa se mu kdo s seznanom za prodajo javi kar sam.

Marsikaj se še skriva po stanovanjih, tudi kakšna bolj redka izdaja. »Včasih so ljudje v smeti metali plošče, ki bi bile danes vredne tisoče evrov. Še posebno to velja za izvajalce nekdanje Jugoslavije, ki se danes precej redkeje ponovno izdajajo, kot to velja za nekatero druge svetovne bende. Takšne redkosti lahko dosežejo vrednost tudi nekaj sto evrov.«

Čeprav Gregor ostaja zapisan glasbi, pa ima načrtov in idej še precej tudi na drugih področjih. Potenciali vidi tudi v Šutni, ki bi lahko precej bolj zaživela. »Kamnik je center kraft pivovarjev, zato bi v središču mesta gotovo sodila tudi prodajalna butičnih piv, morda trgovinica vintage izdelkov, srednjeveška gostilnica, čajnica s ponudbo namiznih iger in še marsikaj,« našteva sogovornik.

Kdo ve, morda se tudi po zaslugi takšnih ljudi, kot je Gregor Torkar, zaspani Šutni obetajo živačiji časi.

Peš s Sicilije do doma

Lado Vidmar se od leta 2009 skoraj vsako leto odpravi na potovanje, ki ga opravi peš. Letos je prehodil največ, v slabih dveh mesecih kar 2600 kilometrov, in sicer od Sicilije po celotnem Apeninskem polotoku vse do doma v Žlebeh.

MAJA BERTONCELJ

Svet spoznava kot pešec. To je Lado Vidmar, znani potnik iz Žlebe, ki želi prehoditi pot od enega do drugega konca sveta – od Atlantika do Lhase v Tibetu. Svoje mu cilju na vzhodu se je že močno približal in bi ga najbrž že dosegel, če mu v zadnjih letih ne bi zagodli birokratski postopki s pridobivanjem vizumov in pandemija covid-19. Na svojih potovanjih je prehodil že več kot

15 tisoč kilometrov. »Hoja mi ni muka. Predstavlja mi način premikanja, spoznavanja dežele, da mi energijo. Peš svet vidiš precej drugače kot iz avtomobila, pozoren si tudi na podrobnosti, na takšne in drugačne lepote ob poti. Poleg tega je to tudi zelo poceni način potovanja. Letos je bil na primer dražji prevoz do Palerma kot potem celotna pot nazaj, na kateri sem v slabih dveh mesecih za hrano porabil okrog štiristo evrov, drugih

stroškov pa nisem imel,« poudarja.

Ker se tudi letos ni mogel podati proti Tibetu, je bila namreč rezervna izbira Italija. To je bila doslej njegova najdaljša pot. V slabih dveh mesecih, od 2. aprila do 25. maja, je prehodil 2600 kilometrov. Pot je začel na Siciliji, kjer je ostal 13 dni, prehodil sedemsto kilometrov, nato pa odplul na celino. Hodil je po sredini italijanskega škornja, večinoma po stranskih cestah, kolikor se je dalo, se je izogibal večjih mest, prehodil je številne prelaze in doline. Konec maja se je vrnil domov v Žlebe. V sklopu Evropskega tedna mobilnosti so nekaj fotografij z njegovih dosedanjih pešačenj razstavili na prostem v središču Medvoda. Naslov razstave je Pešec. Svoje letošnje potovanje pa je v slabih dveh urah predstavil na predavanju. »Kdor ima rad gore, je dobrodošel,« je v enem stavku opisal Italijo. Večina poti je bila gor-dol, le zadnji del

po Padski nižini neskončna ravnina. »Višinskih metrov nisem beležil, jih je pa bilo veliko. Na dan sem šel tudi čez tri prelaze. Pokrajina se je zelo spreminjala. Nikoli mi ni bilo dolgčas. Navdušen sem bil, ko sem za vsakim ovinkom zagledal nekaj novega. To me vselej vleče naprej, še posebno pogled na gore, ki me je spremljal vse do Padske nižine. Petnajst let sem se ukvarjal z alpinizmom in to se pozna.«

Na ramenih je imel od 17 do 19 kilogramov težak nahrbtnik, v katerem je bilo vse, kar je potreboval, tudi šotor. Ko se je bližala tema, ga je postavil nekje ob poti, zjutraj so ga prebujali petelin, spil je kavo in šel naprej. Za kosilo je imel konzerve tune, kruh, malo sira, čebulo, za večerjo sir, salamo, kruh... Uporabljal je zemljevid v merilu 1 : 800 000, na katerem je manjkalo precej cest. Dostikrat je spraševal za pot in naredil tudi kakšen kilometer več, kot bi bilo treba. Družbo so mu občasno

Lado Vidmar je na svojih potovanjih prehodil že več kot petnajst tisoč kilometrov. / Foto: Peter Košenina

delale živali, najpogosteje psi, srečeval je tudi divje prašiče, jazbeca, srnjake, table so opozarjale na medvede, ki jih ni videl, neko jutro je pri šotoru ugledal celo šakala, ki je izginil, še preden je Lado prijel za fotoaparata. Pot dokumentira tudi

s fotografijami. V Italiji jih je posnel skoraj 1300.

Za konec je nekaj besed namenil še naslednjemu peš potovanju. Prihodnje leto bi končno rad nadaljeval pot proti Tibetu. Rezervni načrt pa je sever, Skandinavija.

Zvečer ob poti postavi šotor, zjutraj sledi podiranje in znova peš naprej. / Foto: osebni arhiv